

Žít s vědomím, že máme poslání (II)

Hybnou silou apoštolátu je láska, která je Božím darem: „V každém křesťanovi, dítěti Božím, přátelství a láska jedno jsou: božské světlo, které zahřívá“ (Výheň, 565). Církev roste především prostřednictvím lásky svých věřících; teprve potom následuje jako plod této lásky struktura a organizace, které jí mají sloužit.

04.11.2018

Svatý Lukáš barvitě líčí život prvních věřících v Jeruzalémě po seslání Ducha svatého: „Každý den zůstávali svorně v chrámu, po domech lámali chléb a jedli pokrm v radosti a s upřímností srdce, chválili Boha a těšili se všeobecné oblibě. A Pán rozmnožoval den co den počet povolaných ke spáse a církvi“ (Sk 2, 46–47). Přesto měla brzy přijít protivenství: uvěznění Jana a Petra, Štěpánova mučednická smrt a nakonec otevřené pronásledování.

A právě v této souvislosti vypráví evangelista Lukáš překvapivou věc: „Ti tedy, co se tak rozprchli, procházeli (zemí) a hlásali slovo evangelia“ (Sk 8,4). Každého jistě zaujme, že ve chvílích, kdy byl jejich život vážně ohrožen, se nechtějí vzdát hlásání spásy. Nejde navíc o ojedinělou událost, ale o vytrvalou snahu. O něco dále nacházíme podobnou informaci: „Ti, kdo se rozprchli při pronásledování, které

vzniklo kvůli Štěpánovi, přišli až do Fénicie, na Kypr a do Antiochie. Boží slovo však zvěštovali jenom židům“ (Sk 11,19). Co vedlo první křesťany k tomu, aby s lidmi hovořili o Pánu dokonce i ve chvíli, kdy utíkali před pronásledováním? Vedla je k tomu nalezená radost, kterou jejich srdce přetévalo: „Co jsme (tedy) viděli a slyšeli, zvěstujeme i vám, abyste i vy měli s námi společenství“ (1 Jan 1,3). Zvěstují Pána jednoduše proto, „aby jejich radost byla úplná“ (srov. 1 Jan 1,4). O Lásku, se kterou se setkali... se musí podělit. Radost je nakažlivá. Nemohli by něco takového dělat i dnešní křesťané?

Cesta přátelství

Výjev ze Skutků apoštolů obsahuje jeden velice důležitý detail: „Ale ti z nich, kteří pocházeli z Kypru a z Kyrény, přišli do Antiochie a hlásali tam radostnou zvěst o Pánu Ježíši také pohanům“ (Sk 11,20). Křesťané

se nepohybovali jen ve zvláštních společenských kruzích, nečekali na ideální podmínky, aby mohli hlásat Život a Svobodu, které se jim dostalo. Každý z nich přirozeným způsobem sdílel svou víru v tom prostředí, v němž se nacházel, s lidmi, které mu Bůh poslal do cesty. Filip hovořil s Etiopanem vracejícím se z Jeruzaléma, manželé Aquila a Priscila se dali do řeči s mladým Apolem (srov. Sk 8,26–40; 18,24–26). Boží Láska, již překypovalo jejich srdce, je pobízela k tomu, aby se zajímali o druhé a dělili se s nimi o poklad, „který činí velikými nás, a může učinit lepšími a šťastnějšími ty, kteří jej přijímají“.[1] Vyjdeme-li z našeho důvěrného vztahu s Bohem, budeme moci oslovit lidi z našeho nejbližšího okolí a podělit se s nimi o svou životní zkušenost. Budeme dokonce chtít poznat ještě další a další lidi, se kterými bychom se mohli podělit o nový Život, který nám dává Pán. Pak bude stejně jako

tehdy možné říci, že „Bůh jim zvlášť pomáhal, takže velký počet lidí přijal víru a obrátil se k Pánu“ (Sk 11, 21).

Druhá myšlenka, o níž můžeme ve světle historie uvažovat, je, že církve spíš než na základě strukturované a organizované činnosti rostla – a roste – díky lásce svých věřících. Struktura a organizace přišly až později, jako plod této lásky, jíž mají sloužit. Něco podobného vidíme i v dějinách Díla. Ti, kteří následovali svatého Josemaríu, se měli upřímně rádi a právě díky tomu si mohlo Boží poselství najít cestu k lidem. O první studentské koleji Díla se vypráví: „Chlapce z ulice Luchana 33 spojovalo přátelství založené na stejném křesťanském duchu, jakého kolem sebe šířil Otec. Kdo se v prostředí, které vzniklo kolem dona José Maríi a jeho společníků, cítil dobře, ten se vrátil. Jestliže se do bytu v ulici Luchana chodilo kvůli

pozvání, zůstávalo se kvůli přátelství.“[2]

Neuškodí, když si tyto aspekty dějin církve a Díla připomeneme, protože církev i Dílo se za všechna ta léta svého trvání značně rozrostly a existuje jisté nebezpečí spoléhat víc na apoštolská díla než na činnost jednotlivců. Otec nám to chtěl nedávno připomenout: „Současné podmínky evangelizace vyžadují v daleko větší míře osobní kontakt, souvztažný aspekt, nacházející se v jádru apoštolské činnosti, který svatý Josemaría našel v evangeliu.“[3]

Je vlastně přirozené, že tomu tak je. Jestliže hybnou silou apoštolátu je láska, která je Božím darem, pak „v každém křesťanovi, dítěti Božím, přátelství a láska jedno jsou: božské světlo, které zahřívá“.[4] Přátelství je láska a pro Boží dítě je opravdovým postojem svornosti a pochopení. Nejde tedy o to snažit se mít přátele,

abychom mohli dělat apoštolát, ale o to, že přátelství a apoštolát jsou výrazem jedné a téže lásky. „Samo přátelství je apoštolát; samo přátelství je dialog, v němž předáváme a dostáváme světlo; v němž se ve vzájemně otevřených obzorech rodí plány; v němž máme radost z toho, co je dobré, a jsme si oporou v tom, co je obtížné; v němž je nám spolu dobře, protože Bůh chce, abychom byli šťastní.“^[5] Není tedy vůbec od věci položit si otázku: „Jak pečuji o své přátele? Sdílím s nimi radost z vědomí, že na mně Bohu záleží? Snažím se poznat další lidi, takové, kteří možná nikdy nepotkali žádného věřícího člověka, který by je přivedl k Bohu?

Na křižovatkách světa

„Že hlásám evangelium, tím se chlubit nemohu; to je mi uloženo jako povinnost, a běda, kdybych ho nehlásal“(1 Kor 9,16). Pavlova slova

představují trvalou výzvu církvi. Rovněž vědomí toho, že je Bohem volán k tomu, aby splnil určité poslání, je pro nás stále živým vzorem: „Odměnu bych mohl čekat, kdybych to dělal z vlastního popudu. Když to však dělám proto, že to mám nařízeno, plním jen úkol, který mi byl svěřen“ (1 Kor 9,17). Apoštol pohanů si je vědom toho, že byl povolán donést zvěst o Ježíši Kristu „pohanům, králům a Izraelitům“ (Sk 9,15), a proto spěchá, aby svůj úkol splnil.

Když byl Pavel na své druhé cestě zaveden Duchem svatým do Řecka, viděl, že místní lid žíznil po Bohu, a jeho srdce se začalo zvětšovat a rozpalovat. Svatý Lukáš vypráví, že zatímco sv. Pavel čekal v Aténách na své společníky, kteří se zdrželi v Beroji, „díval se na město plné model a velmi ho to popudilo“ (Sk 17,16). Podle svého zvyku zamířil nejprve do synagógy. Zdálo se mu to však

málo, a tak jakmile mohl, zašel i do Aeropagu, kde ho samotní Atheňané požádali, aby jim vyložil „to nové učení, které hlásal“ (Sk 17,19). Pavel tak hlásal zvěst o Ježíši Kristu v Aeropagu v Athénách, kde si dávali schůzku ty nejnovější a nejvlivnější myšlenkové proudy.

Podobně jako apoštol Pavel jsme i my „voláni k tomu, abychom se iniciativně a spontánně podíleli na zlepšování světa a kultury naší doby, aby se tak mohly rozvíjet Boží plány s lidstvem: *cogitationes cordis eius*, projekty jeho srdce, které přetrvávají z generace na generaci (Ž 33 [32] 11)“.[6] Je přirozené, že se v mnohých křesťanech rodí touha působit na místech, „která mají velký vliv na budoucí utváření společnosti“.[7] Před dvěma tisíci lety to byly Athény a Řím. Co je těmito místy dnes? Jsou tam přítomni křesťané, kteří by tam působili jako „vonné kadidlo (vydechující) Krista?“

(2 Kor 2,15) A my, nemohli bychom udělat něco pro to, abychom byli přítomnější na těchto místech, která mnohdy už ani nejsou fyzická? Vezměme si např. prostředí, v nichž lidé činí životně důležitá rozhodnutí... nebo podobná místa v našich městech, v našich čtvrtích, na našem pracovišti. Kolik dobrého může vzejít z toho, bude-li tam přítomen někdo, kdo se bude zasazovat o spravedlivější a solidárnější přístup k člověku, kdo nebude dělat rozdíly mezi bohatými a chudými, mezi zdravými a nemocnými, mezi místními a cizinci atd.

Když se nad tím zamyslíme, vidíme, že to vše patří k poslání věřících laiků v církvi. Jak říká 2. vatikánský koncil, „Bůh je volá k tomu, aby plnili sobě vlastní úkoly v duchu evangelia a jako kvas přispívali k posvěcení světa jaksi z nitra, a tak především příkladem svého života, vírou, nadějí

a láskou hlásali Krista druhým lidem“.[8] Bůh se obrací na všechny věřící laiky, zvláštním způsobem však na ty, kteří dostali povolání do Opus Dei. Svatý Josemaría popisoval apoštolát svých dcer a synů jako „nitrožilní injekci aplikovanou do krevního oběhu společnosti“.[9] Viděl je „přinášet Krista do všech oblastí lidské práce: do továren, do laboratoří, do práce v zemědělství, do řemeslnických dílen, do ulic velkoměst i na horské stezky“[10] a stavět ho pomocí své práce „na vrchol všech lidských činností“.[11]

S přáním uchovat tento charakteristický rys Díla nás Otec ve svém prvním listě, který nám poslal jako prelát, vybízí, abychom „podporovali velké profesionální nadšení v těch, kteří jsou ještě studenty a mají velkou touhu budovat společnost, i v těch, kteří již vykonávají nějaké povolání. Je důležité, aby v sobě se správným

úmyslem pěstovali vznešenou touhu dosáhnout odbornosti a zanechat za sebou stopu“.[12] Nejde o to „řídít se podle nejnovější módy“ z touhy po originalitě, ale o to uvědomit si, že „být dnešním je pro věřící z Opus Dei něčím přirozeným a instinktivním. Vždyť oni sami – spolu s ostatními občany, stejnými jako oni –, utvářejí tento svět a činí jej moderním“.[13] Je to nádherná činnost, jež nás neustále burcuje k tomu, abychom vyšli ze svého malého světa a pohlédli směrem k nesmírnému obzoru spásy: celý svět čeká na oživující přítomnost křesťanů! Nás to však „častokrát strhává, abychom zůstali na pohodlném břehu. Pán nás však volá, abychom zajeli na hlubinu a spustili síť (Lk 5,4). Vybízí nás, abychom dali svůj život do jeho služeb. Když přilneme k Němu, najdeme odvahu dát všechny svoje charismata do služeb druhých. Kéž bychom vnímali, že nás nutí Jeho láska (srov. 2 Kor 5,14), a spolu se

svatým Pavlem řekli: „Běda, kdybych nehlásal evangelium!“ (1 Kor 9,16)“.

[14]

Ochota věnovat se Dílu

Touha přinášet spásu lidem se v apoštolově srdci snoubí se „starostí o všechny církevní obce“ (srov. 2 Kor 11,28). Církev od počátku zakoušela nouzi. Ve Skutcích apoštolů čteme, že Barnabáš „měl pole, prodal ho a peníze přinesl a položil apoštolům k nohám“ (Sk 4,37). Svatý Pavel se v mnoha svých listech zmiňuje o sbírce na podporu jeruzalémských křesťanů. Ani Dílo nebylo v tomto ohledu výjimkou. Necelý týden po svém příjezdu do Říma 30. června 1946 napsal svatý Josemaría členům Generální rady do Madridu, kde tehdy sídlili: „Mám v úmyslu jet co nejdříve do Madridu a pak se vrátit do Říma. Je třeba – Ricardo![15] – připravit šest set tisíc peset, a spěchá to. Vzhledem k našim ekonomickým

potížím se to zdá být bláznovstvím. Avšak je nezbytné tady získat dům.“[16] Finanční potřeby spojené s domy v Římě tím pouze začaly a všichni členové Díla si je podobně jako první křesťané vzali za svou věc. Don Javier v posledních letech svého života občas s dojetím vyprávěl příběh dvou kněží, kteří začali s činností Opus Dei v Uruguayi. Po určité době dostali významný finanční dar, který by je byl mohl vysvobodit z jejich finanční tísně, oni však bez váhání poslali celou částku do Říma jako příspěvek na domy.

Materiální potřeby Díla smrtí svatého Josemaríi nezmizely; trvají – a budou trvat – dál. Po celém světě vznikají bohudíky nové projekty Díla, a krom toho bude vždy třeba myslet na podporu již existujících projektů. Všichni bychom proto měli v sobě pěstovat pocit odpovědnosti za tyto potřeby. Jak nám připomíná Otec, „naše láska k církvi nás také

vede k hledání finančních zdrojů potřebných pro rozvoj apoštolských činností“.[17] Nejde však jen o to, něčím přispět; důležité je, aby naše snaha vycházela z lásky k Dílu.

Podobně lze mluvit také o dalším úžasném projevu naší víry v nadpřirozený původ výzvy dělat Opus Dei na zemi. Víme dobře, jakou radost měl svatý Josemaría z radostné odevzdanosti svých dcer a synů. V jednom ze svých posledních dopisů děkoval Pánu za to, že „byli zcela ochotní – v rámci povinností vlastních jejich postavení ve světě – sloužit Bohu v Díle“.[18] Okamžiky nejistoty a protestů, které se objevovaly v církvi a ve světě, ještě zvýrazňovaly zvláštní světlo vycházející z této odevzdanosti: „Mladí a již ne tak mladí cestovali jakoby nic sem a tam nebo vytrvali věrně a neúnavně na jednom místě; bylo-li třeba, změnili prostředí, dočasně přerušili svou práci a pustili

se do jiné, apoštolsky zajímavější činnosti; naučili se novým věcem, ochotně se stáhli a zůstali ve skrytu, aby uvolnili cestu jiným, naučili se stoupat i klesat.“[19]

Ačkoli hlavní náplní Díla je osobní apoštolát,[20] neměli bychom zapomínat, že Dílo korporativním způsobem podporuje také některé sociální, vzdělávací a dobročinné aktivity. Jsou to různé projevy jedné a tytéž horoucí lásky, kterou nám Bůh vložil do srdce. Konečně i formace poskytovaná Dílem vyžaduje „jistou strukturu“, [21] omezenou sice na nezbytné minimum, ale přesto nepostradatelnou. Vědomí poslání, které nás podněcuje k tomu, abychom se sbližovali s lidmi a snažili se být kvasem v místech, kde se činí životně důležitá rozhodnutí, v nás také udržuje zdravou starost o tyto potřeby Díla.

Mnoho věřících z Opus Dei – ať již žijících v celibátu, nebo v manželství – se podílí na nejrůznějších apoštolských činnostech. Někteří z nich mají na starosti formaci a vedení Díla. Třebaže to netvoří podstatu jejich povolání, otevřenost vůči těmto úkolům představuje konkrétní způsob jejich sounáležitosti s Opus Dei. Proto je Otec vybízí k „aktivní a velkodušné ochotě zapojit se v případě potřeby se stejným profesionálním západem i do formace a vedení“.[22] Tyto úkoly bychom neměli brát jako povinnost, která nemá nic společného s vlastním životem, ale naopak jako něco, co se rodí z vědomí, že jsme Bohem voláni k něčemu velkému. Spolu se svatým Pavlem máme být „služebníkem všech, abychom tak získali tím větší počet lidí“ (srov. 1 Kor 9,19). Je to „profesionální práce vyžadující specifickou a pečlivou přípravu“.[23] Bere-li proto někdo na sebe takový úkol, měl by tak činit

s vědomím, že je to jeho poslání, které má plnit s touhou přispívat svým nepatrným dílem k celku. Tento úkol ho nesmí odvádět ze světa, má pro něj představovat konkrétní způsob, jak zůstat ve světě a smiřovat ho s Bohem. Má být osou osobního posvěcování se.

V prvotní církvi měli učedníci „jedno srdce a jednu duši“ (Sk 4,32). Starali se jedni o druhé v bratrské pospolitosti: „Kdo cítí slabost, abych ji necítil i já? Kdo je sváděn ke hříchu, aby to nepálilo i mne?“ (2 Kor 11,29). Z místa, kde našli radost evangelia, naplňovali svět světlem a snažili se, aby co nejvíce lidí došlo křesťanské spásy. Všichni se chtěli podílet na práci apoštolů, ať už svou vlastní odevzdaností, svou pohostinností, materiální pomocí nebo tím, že jim nabízeli své služby, jako např. Pavlovi společníci na cestách. Není to ztracený obraz minulosti, ale úžasná skutečnost,

kterou dále prožíváme v církvi i v
Díle a kterou jsme voláni ztělesňovat
i dnes v plné aktuálnosti naší
svobodné odpovědi na Boží dar.

Lucas Buch

[1] Papež František, enc. *Gaudete et Exultate*, 19–III–2018, č. 131.

[2] J. L. González Gullón, *DYA –La Academia y Residencia en la historia del Opus Dei (1933-1939)*, Rialp, Madrid, p. 196.

[3] F. Ocáriz, *Pastýřský list*, 14–II–2017, č. 9.

[4] Sv. Josemaría, *Výheň*, č. 565.

[5] F. Ocáriz, *Pastýřský list*, 14–II–2017, č. 14.

[6] F. Ocáriz, *Pastýřský list*, 14–II–2017, č. 8.

[7] Tamtéž, č. 29.

[8] 2. vatikánský koncil, dogm. konst. *Lumen gentium*, č. 31.

[9] Svatý Josemaría, *Instrucción*, 19–III–1934, č. 42.

[10] Svatý Josemaría, *Jít s Kristem*, č. 105.

[11] Tamtéž, č. 183.

[12] F. Ocáriz, *Pastýřský list*, 14–II–2017, č. 8.

[13] Svatý Josemaría, *Rozhovory*, č. 26.

[14] Papež František, ap. exh. *Gaudete et Exultate*, 19–III–2018, č. 130.

[15] Ricardo Fernández Vallespín byl tehdy Generálním správcem Díla a měl proto na starosti finanční potřeby.

[16] A. Vázquez de Prada, Zakladatel Opus Dei, sv. III, s. 35.

[17] F. Ocáriz, Pastýřský list, 14-II-2017, č. 8.

[18] Svatý Josemaría, Dopis 14-II-1974, č. 5.

[19] Tamtéž.

[20] Svatý Josemaría, Rozhovory, č. 51.

[21] Tamtéž.

[22] F. Ocáriz, Pastýřský list, 14-II-2017, č. 8.

[23] Svatý Josemaría, Dopis 29-IX-1957, č. 9.

.....

vedomim-ze-mame-poslani-ii/
(28.03.2025)